

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 28.10.2014 г.
COM(2014) 689 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
НАПРЕДЪКЪТ КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ПРОТОКОЛА ОТ КИОТО
И СТРАТЕГИЯТА „ЕВРОПА 2020“

(докладът се изисква съгласно член 21 от Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно механизъм за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове и за докладване на друга информация, свързана с изменението на климата, на национално равнище и на равнището на Съюза, и за отмяна на Решение № 280/2004/ЕО)

{SWD(2014) 336 final}

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА
НАПРЕДЪКЪТ КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ПРОТОКОЛА ОТ КИОТО
И СТРАТЕГИЯТА „ЕВРОПА 2020“

(докладът се изисква съгласно член 21 от Регламент (ЕС) № 525/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно механизъм за мониторинг и докладване на емисиите на парникови газове и за докладване на друга информация, свързана с изменението на климата, на национално равнище и на равнището на Съюза, и за отмяна на Решение № 280/2004/ЕО)

Съдържание

1.	Резюме.....	4
2.	Напредъкът към постигане на целта по Протокола от Киото за периода 2013—2020 г. и целта от стратегията „Европа 2020“	6
2.1.	Втори период на ангажименти по Протокола от Киото	6
2.2.	Цел на ЕС за намаляване на емисиите на ПГ до 2020 г.	7
2.2.1.	Напредъкът на ЕС	7
2.2.2.	Напредък на държавите членки	7
3.	Преизпълнение на целите по Протокола от Киото в рамките на първия период на ангажименти (2008—2012 г.).....	10
3.1.	ЕС-28	11
3.2.	ЕС-15	11
3.3.	Изпълнение на равнище държави членки.....	12
4.	Тенденции при емисиите на ПГ в ЕС.....	14
4.1.	Емисии на ПГ през 2012 г. в сравнение с 2011 г.....	14
4.2.	Сближаване в областта на интензитета на емисиите на ПГ и емисиите на глава от населението	14
4.3.	Последваща оценка на факторите, предизвикали намалението на емисиите на CO ₂	17
4.4.	Въздействие на въздухоплаването върху глобалния климат	18
5.	Степен на прилагане на политиката на ЕС в областта на изменението на климата.....	19
5.1.	Намаляване на емисиите	19
5.1.1.	Подготовка на рамката в областта на климата и енергетиката за 2030 г.....	19
5.1.2.	СТЕ на ЕС	20
5.1.3.	Други политики и мерки	21
5.2.	Адаптиране към изменението на климата	21
5.3.	Финансови средства за борба с изменението на климата	22
5.3.1.	Приходи от тръжната продажба на квоти.....	22
5.3.2.	Включване на действията за адаптация в политиките на ЕС	24
6.	Ситуация в страните кандидати и потенциални кандидати за присъединяване към ЕС	25
6.1.	Страни, кандидатстващи за присъединяване към ЕС (Албания, Исландия, Турция, Бившата югославска република Македония, Черна гора и Сърбия).....	25
6.2.	Страни, които са потенциални кандидати за присъединяване към ЕС (Босна и Херцеговина, Косово).....	26

1. РЕЗЮМЕ

По пътя към преизпълнение целите по Протокола от Киото

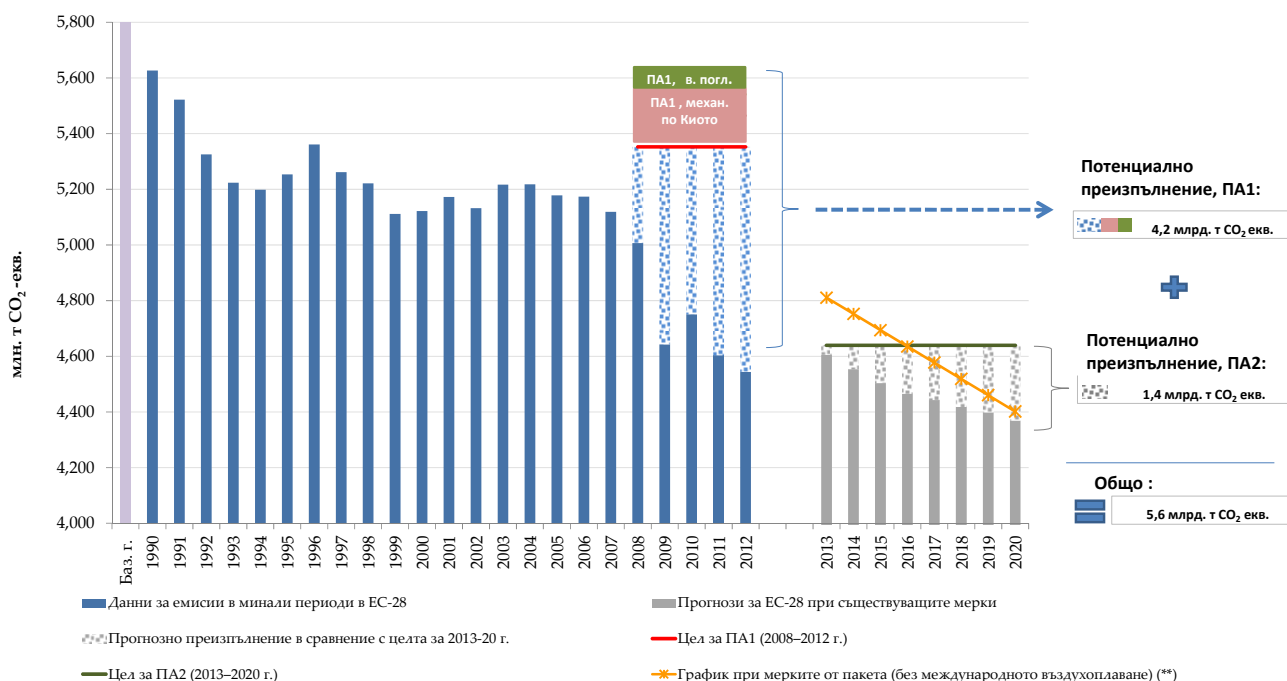
През 2012 г. емисиите достигнаха своите най-ниски нива от 1990 г. насам. Общите емисии на парникови газове (ПГ) в ЕС¹ (без международното въздухоплаване и без въздействието на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство — ЗПЗГС) бяха с 19,2 % по-ниски от нивата от 1990 г. и с 21,6 % под нивото от базовата година по Протокола от Киото. По предварителни оценки общите емисии през 2013 г. са намалели допълнително с 1,8 %.

През първия период на ангажименти (2008—2012 г.) държавите членки от ЕС-28 са преизпълнили своите цели с общо 4,2 млрд. т CO₂-екв.

Съгласно прогнозите на държавите членки, през втория период на ангажименти (2013—2020 г.) се очаква общите емисии (без въздействието на ЗПЗГС и без емисиите от международното въздухоплаване) да бъдат средно с 23 % по-ниски в сравнение с нивото от базовата година. Следователно, ЕС е на път да постигне своята цел от Протокола от Киото за втория период на ангажименти с потенциално преизпълнение в размер на 1,4 млрд. т CO₂-екв.

Общото потенциално кумулативно преизпълнение за периода 2008—2020 г. се оценява на около 5,6 млрд. т CO₂-екв. Това количество е по-голямо от общите емисии на ЕС за 2012 г.

Фигура 1: Общо преизпълнение през първия период на ангажименти (ПА1, 2008—2012 г.) по Протокола от Киото и прогнозно преизпълнение през втория период на ангажименти (ПА2, 2013—2020 г.) (ЕС-28)

Източник: Европейска комисия, Европейска агенция за околната среда (ЕАОС)

¹ В съответствие с данните от инвентаризацията от 2014 г., които съдържат данни за емисии на ПГ за периода до 2012 г. Освен ако е посочено нещо друго, всички данни за емисии на ПГ се основават на преработените указания от 1996 г. на Междуправителствения комитет по изменение на климата (Revised 1996 IPCC guidelines) и са изчислени с използване на потенциала за глобално затопляне от втория доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC 2nd Assessment Report).

По пътя към изпълнение на целта за ПГ от стратегията „Европа 2020“

Общите емисии на ЕС, попадащи в обхвата на пакета от документи за климата и енергетиката (без въздействието на ЗПЗГС, но включително с емисиите от международното въздухоплаване) още през 2012 г. бяха с 18 % по-ниски от нивата от 1990 г., а за 2013 г. се оценяват, че са били с около 19 % по-ниски от нивата от 1990 г.

Съгласно предоставени от държавите членки прогнози за емисиите при прилагане само на съществуващи мерки, емисиите през 2020 г. ще бъдат с 21 % по-ниски от нивата от 1990 г.² Следователно, ЕС е в график да изпълни своите вътрешни цели за намаляване на емисиите на ПГ.

От друга страна, 13 държави членки все още не са въвели допълнителни политики и мерки за изпълнение на своите национални цели за намаляване на емисиите до 2020 г. в секторите, които не са обхванати от Схемата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС). Освен това предварителните оценки за емисиите през 2013 г.³ в Германия, Люксембург⁴ и Полша са по-високи от съответните им цели за 2013 г., определени съгласно Решението за споделяне на усилията (PCY).

Успешно прекъсване на зависимостта между икономическата активност и емисиите на ПГ

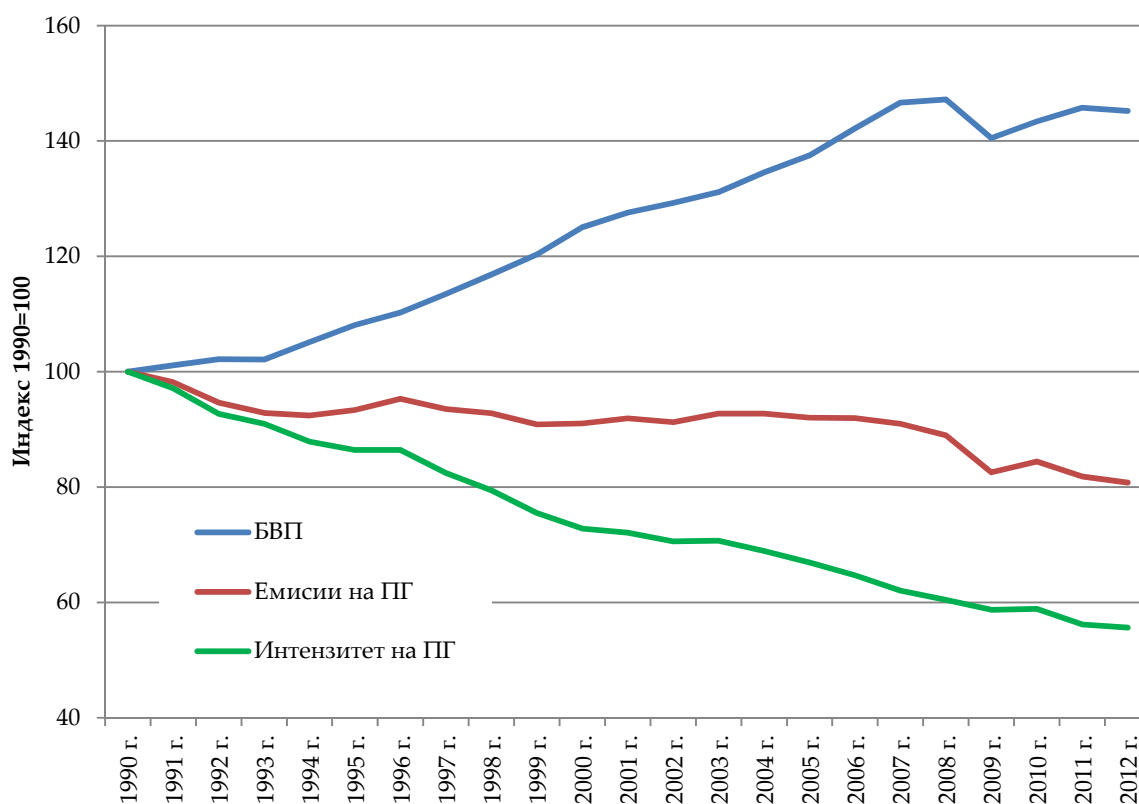
В периода 1990—2012 г. общият БВП на ЕС нарасна с 45 %, докато общите емисии на ПГ (без въздействието на ЗПЗГС и без емисиите от международното въздухоплаване) намаляха с 19 %. В резултат на това интензитетът на емисиите на парникови газове в ЕС се понижи почти наполовина между 1990 и 2012 г. Прекъсването на зависимостта между икономическата активност и емисиите на ПГ е налице във всички държави членки.

² За повечето държави членки това все още не включва очакваните ефекти от Директивата за енергийната ефективност и все още не се приема, че е постигнато пълно прилагане на пакета от документи за климата и енергетиката.

³ Приблизителните данни за емисиите през 2013 г. представляват оценки, обобщени от Европейската агенция за околната среда в приблизителната инвентаризация на емисиите на парникови газове в ЕС през 2013 г.

⁴ Люксембург съобщи наскоро свои собствени оценки, съгласно които неговите емисии във връзка с Решението за споделяне на усилията (PCY) през 2013 г. са били с 1,61 % по-ниски в сравнение с целта по PCY.

Фигура 2: Изменение на БВП (в реално измерение), на емисиите на ПГ и на интензитета на емисиите (т.е. на отношението между емисиите на парникови газове и БВП): индекс (1990 г. = 100)

Източник: Европейската агенция за околната среда, ГД „Икономически и финансови въпроси“ (База данни AMECO), Евростат

Структурните политики, осъществявани в областта на климата и енергетиката, са допринесли значително за намалението на емисиите в ЕС, отчетено от 2005 г. насам⁵. Икономическата криза е допринесла за по-малко от половината от намалението, отбелязано през периода 2008—2012 г.

2. НАПРЕДЪКЪТ КЪМ ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛТА ПО ПРОТОКОЛА ОТ КИОТО ЗА ПЕРИОДА 2013—2020 Г. И ЦЕЛТА ОТ СТРАТЕГИЯТА „ЕВРОПА 2020“

2.1. Втори период на ангажименти по Протокола от Киото

За втория период на ангажименти ЕС, 28-те държави членки и Исландия поеха ангажимент за намаляване на средните годишни емисии с 20 % в периода 2013—2020 г. в сравнение с базовата година, който ангажимент следва да бъде изпълнен съвместно.

В съответствие с прогнозите при съществуващите мерки, представени от държавите членки (без въздействието на ЗПЗГС и без да се включват механизмите по Протокола от Киото), се предвижда общите емисии (без въздействието на ЗПЗГС и емисиите от международното

⁵ Вж. анализа на Европейската агенция за околната среда, раздел 4.3 по-долу.

въздухоплаване) да бъдат през 2020 г. с 22 % по-ниски в сравнение с 1990 г. и съответно с 25 % по-ниски в сравнение с базовата година.

Що се отнася до ЗПЗГС, предварителните прогнози показват, че в ЕС като цяло би могло да има малко нетно поглъщане. То обаче ще варира в отделните държави членки. Също така, все още е възможно да настъпят промени с напредването на процеса на технически преглед по отношение на референтните нива за управление на горите.

2.2. Цел на ЕС за намаляване на емисиите на ПГ до 2020 г.

2.2.1. Напредъкът на ЕС

В пакета от документи за климата и енергетиката, приет през 2009 г., е определена цел за ЕС да се намалят на емисиите на ПГ с 20 % до 2020 г. в сравнение с 1990 г.⁶, което съответства на -4 % в сравнение с 2005 г. Необходимото усилие за постигане на такова намаление бе разпределено между секторите, обхванати от Схемата за търговия с емисии („СТЕ“), и останалите сектори, попадащи в приложното поле на Решението за споделяне на усилията (PCY). Докато в СТЕ е посочен таван за съответните емисии за целия ЕС, в PCY са определени годишно разпределени количества емисии в секторите извън СТЕ за всяка държава членка.

В съответствие с актуализираните прогнози на държавите членки⁷ при съществуващите мерки (включително с емисиите от международното въздухоплаване), предвижда се през 2020 г. емисиите да бъдат с 21 % по-ниски в сравнение с 1990 г. (като това включва секторите от СТЕ и извън СТЕ). Понастоящем ЕС като цяло е на път да изпълни своята цел съгласно стратегията „Европа 2020“.

2.2.2. Напредък на държавите членки

При все това, 13 държави членки ще трябва да положат допълнителни усилия, за да изпълнят своите вътрешни цели за 2020 г. за секторите извън СТЕ, докато за 15 държави членки вече се прогнозира, че ще изпълнят тези ангажименти със съществуващите политики и мерки (вж. Фигура 3).

Освен това, според приблизителните данни за емисиите от 2013 г.⁸, емисиите в секторите извън СТЕ в Германия, Люксембург и Полша са били по-високи от съответните им цели за 2013 г.

⁶ Обхватът на пакета от документи е различен от обхвата на Протокола от Киото. Той включва международното въздухоплаване, но без въздействието на ЗПЗГС и емисиите на азотен трифлуорид NF₃.

⁷ За повечето държави членки това са прогнозите, представени през 2013 г. Следните държави членки доброволно представиха актуализирани прогнози през 2014 г.: Кипър, Ирландия, Литва, Люксембург, Полша и Румъния. Където бе необходимо, Европейската агенция за околната среда извърши проверка на качеството, попълване на пропуски и коригиране на данните на държавите членки. За няколко държави членки трябваше да се направи оценка за разпределението между емисиите в рамките на СТЕ и тези извън СТЕ. За попълването на пропуски и оценката за разпределението между емисиите в рамките на СТЕ и тези извън СТЕ бяха използвани данни от прогнозата за „базовата линия при възприетите мерки“ на ЕС за 2013 г., въз основа на моделите PRIMES и GAINS. Тази прогноза бе използвана и като анализ на чувствителността в първия двугодишен доклад на ЕС [SWD(2014)1].

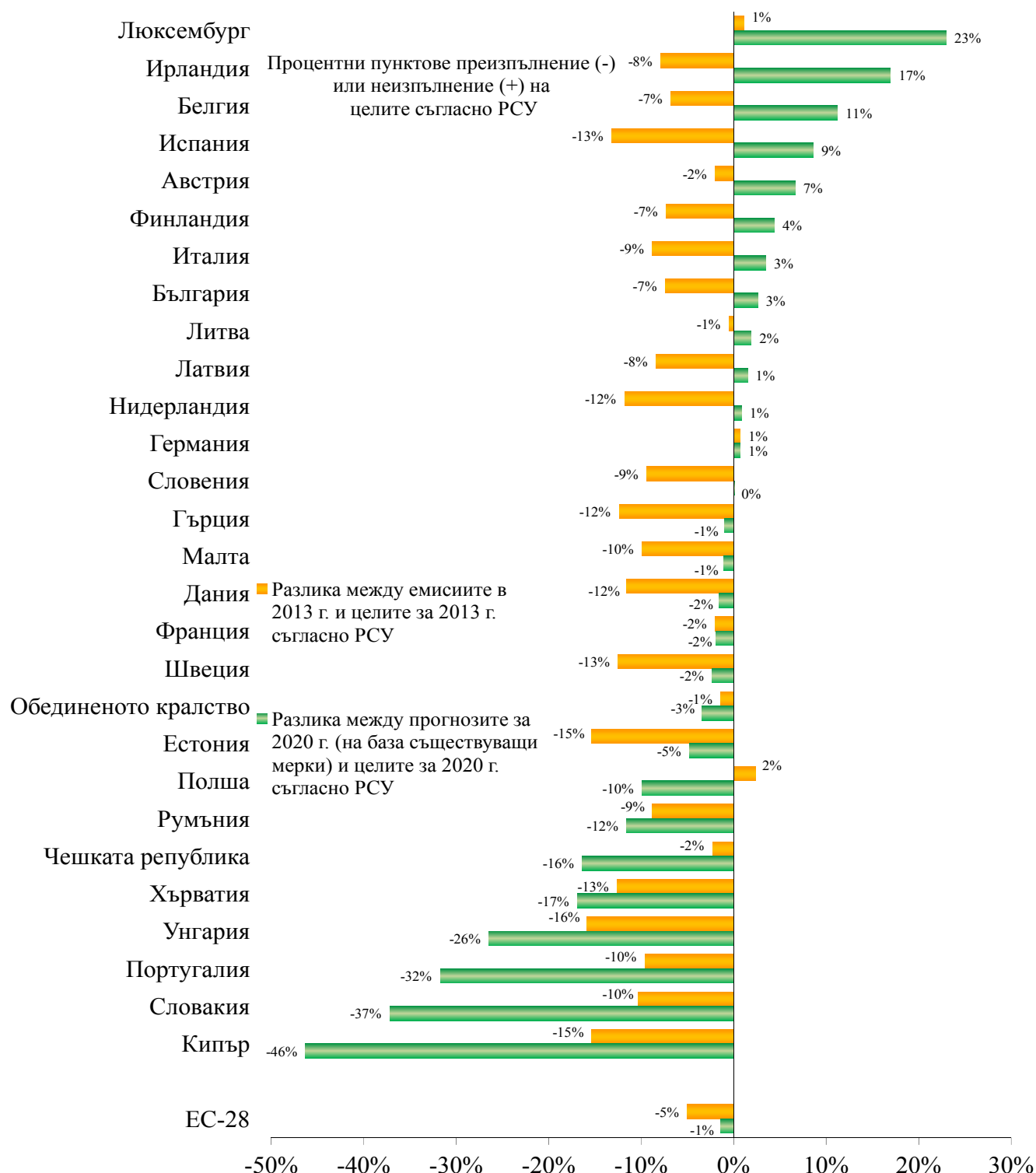
⁸ Приблизителните данни за емисиите за 2013 представляват оценки, обобщени от Европейската агенция за околната среда в приблизителната инвентаризация на емисиите на парникови газове в ЕС през 2013 г., базираща се на данни, подадени от държавите членки до 31 юли 2014 г. Окончателните данни за емисиите ще станат достъпни през 2015 г., като ще се използва новата инвентаризационна методика от 2006 г., публикувана от Междуправителствения комитет по изменение на климата от (2006 IPCC methodology on inventories).

съгласно РСУ⁹ с 0,7; 1,1 и 2,4 процентни пункта от съответните им емисии през базовата година в тези сектори¹⁰. При този анализ не се отчита използването на гъвкавите механизми, предвидени в РСУ, например използването на международни кредити от проекти за намаляване на емисии или прехвърляния на излишни емисионни квоти между държавите членки.

⁹ Данните са изчислени в съответствие с потенциала за глобално затопляне от четвъртия доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC 4th Assessment Report).

¹⁰ Емисиите от базовата година съгласно РСУ са изчислени за всяка държава членка, така че да са съгласувани с относителните и абсолютните цели на РСУ за 2020 г.

Фигура 3: Разлики между прогнозните емисии и цели за 2020 г. за секторите извън СТЕ (като процент от емисиите през базовата 2005 година) и разлика между емисиите и целите за 2013 г. за секторите извън СТЕ. Отрицателните и положителните стойности означават съответно преизпълнение или неизпълнение на целите

Забележка: Посочените проценти отговарят на процентните пунктове от емисиите през базовата година в секторите в обхвата на Решението за споделяне на усилията (PCY). Тези емисии през базовата година са определени за всяка държава членка, така че да са съгласувани с относителните и абсолютните цели на PCY за 2020 г.

Източник: Европейската агенция за околната среда, Европейската комисия, въз основа на прогнози от държавите членки.

Като част от европейския семестър за 2014 г., Европейската комисия извърши специфичен анализ въз основа на най-новите прогнози при съществуващите мерки, представени от държавите членки:

- Прогнозира се, че емисиите на ПГ в Люксембург ще са по-големи от националната цел с 23 процентни пункта. Значителни намаления на емисиите на ПГ могат да се постигнат чрез увеличаване на данъчното облагане на транспортните горива и развитие на обществения транспорт. Същевременно това би довело до по-висок растеж и до съпътстващи ползи за политиките в областта на климата, като намаляване на задръстванията по пътищата, които водят до значителни разходи.
- Очаква се емисиите на ПГ на Ирландия да са по-големи от целта със 17 процентни пункта, поради голямо увеличение на емисиите от транспортния и земеделския сектор. Ирландия обаче понастоящем разработва редица инициативи за намаляване на емисиите съгласно Закона за нисковъглеродно развитие.
- Прогнозира се емисиите в Белгия да не постигнат целта с 11 процентни пункта. В анализа бе подчертана необходимостта от ясно разделение на задачите между различните власти. Също и тук е необходимо намаляването на емисиите от транспорта да се съчетае с намаляване на задръстванията по пътищата.
- Очаква се други пет държави членки (Испания, Австрия, Финландия, България, Италия) да не постигнат своите цели с разлика от 3 или повече процентни пункта.

Бяха приети и други специфични препоръки за държавите във връзка с намаляването на емисиите на ПГ. Европейският съвет препоръча на няколко държави членки (Белгия, Чешката република, Франция, Унгария, Ирландия, Италия, Латвия, Литва, Испания) да изместят данъчната тежест от трудовите доходи към данъци, които са по-малко вредни за растежа, включително екологични данъци. Той препоръча на Естония да засили екологичните стимули, за да се допринесе за транспортна мобилност с по-малко използване на ресурси. Също така, Съветът препоръча на България, Чешката република, Естония, Унгария, Латвия, Литва, Полша и Румъния да продължат усилията си за подобряване на енергийната ефективност.

На Малта бе препоръчано допълнително да разработва използването на възобновяеми енергийни източници. През 2013 г. Германия реформира своята система за насърчаване на генерирането на електроенергия от възобновяеми източници. На Германия бе препоръчано да осъществява мониторинг на въздействието от тази реформа. Обединеното кралство разработи реформа на електроенергийния пазар, за да осъвремени своя производствен капацитет, включително в сектора на енергията от възобновяеми източници. На Обединеното кралство бе препоръчано да повиши предсказуемостта на процесите на планиране и да осигури яснота относно поетите ангажименти за финансиране.

3. ПРЕИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЦЕЛИТЕ ПО ПРОТОКОЛА ОТ КИОТО В РАМКИТЕ НА ПЪРВИЯ ПЕРИОД НА АНГАЖИМЕНТИ (2008—2012 г.)

Окончателната оценка дали ЕС и държавите членки са спазили своите задължения през първия период на ангажименти по Протокола от Киото, ще бъде направена след прегледа от страна на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (UNFCCC) на инвентаризацията от

2014 г., което включва данни за емисиите до 2012 г., както и допълнителния период за изпълнение на задълженията (the additional true-up period). ЕС и държавите членки ще могат да използват механизмите по Протокола от Киото до приключване на оценката на съответствието.

3.1. ЕС-28

В рамките на първия период на ангажименти, общите емисии в ЕС-28 бяха значително по-ниски от съответните цели:

- средно за периода 2008—2012 г. годишните емисии (без въздействието на ЗПЗГС) бяха с 18,9 % по-ниски от нивата през базовата година (преизпълнение с 3,21 млрд. т CO₂-екв. в сравнение със съответните цели);
- отчитането на въглеродните поглътители от ЗПЗГС води до намаляване на емисиите с допълнителни 1,3 % (0,38 млрд. т CO₂-екв.);
- няколко държави членки продават международни кредити съгласно механизмите по Протокола от Киото. Очакваните общи продажби на тези международни кредити представляват 1,6 % от емисиите през базовата година (-0,47 млрд. т CO₂-екв.);
- някои дружества, разположени в ЕС, компенсират отчасти своите емисии с международни кредити съгласно механизмите по Протокола от Киото (сертифицирани единици редуцирани емисии — СЕР и единици намаление на емисии — ЕНЕ), което представлява допълнителни 3,6 % от емисиите през базовата година (1,03 млрд. т CO₂-екв.).

Ако се отчетат всички горепосочени компоненти, общото преизпълнение за ЕС-28 като цяло се изчислява на 4,2 млрд. т CO₂-екв. за периода, което представлява средно намаление с 22,1 % в сравнение с нивата от базовата година (вж. Фигура 1 в резюмето).

3.2. ЕС-15

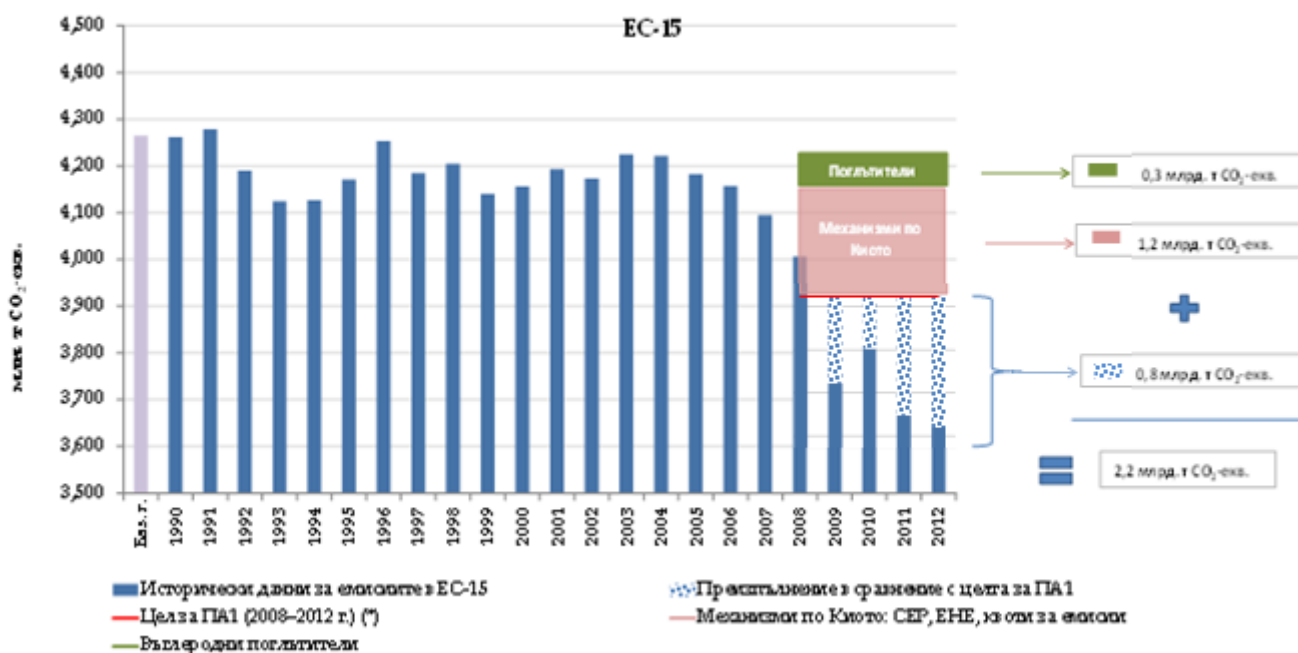
В рамките на първия период на ангажименти общите емисии в страните от ЕС-15 бяха значително по-ниски от съответната цел (намаление средно с 8 % през периода 2008—2012 г. в сравнение с базовата година):

- средно за периода 2008—2012 г. годишните емисии (без въздействието на ЗПЗГС) са били с 11,8 % по-ниски от нивата от базовата година (преизпълнение с 0,8 млрд. т CO₂-екв. през първия период на ангажименти);
- при отчитане на въглеродните поглътители от ЗПЗГС се постига допълнително намаление на емисиите с 1,4 % (0,3 млрд. т CO₂-екв.);
- с оглед на предвиденото използване на механизмите по Протокола от Киото от страна на правителствата, може да се очаква допълнително намаление на емисиите с 1,5 % (0,3 млрд. т CO₂-екв.). При все това, в контекста на икономическия спад държавите членки могат да коригират своите намерения по отношение на използването на механизмите по Протокола от Киото в сравнение с последната докладвана от тях информация;

- при използване на международни кредити от оператори в рамките на СТЕ се постига допълнително намаление на емисиите с 3,8 % (общо 0,8 млрд. т CO₂-екв.).

Следователно, в рамките на първия период на ангажименти страните от ЕС-15 са намалили своите емисии с 18,5 %, което означава общо намаление с 2,2 млрд. т CO₂-екв. Поради това намалението на емисиите в ЕС-15 надхвърля повече от два пъти определената цел за първия период на ангажименти (вж. фигура 4).

Фигура 4: Общо преизпълнение през първия период на ангажименти (ПА1, 2008—2012 г.) (ЕС-15)

Източник: Европейската агенция за околната среда, Европейската комисия

3.3. Изпълнение на равнище държави членки

ЕС-15

Напредъкът към постигане на съответните цели на държавите членки по Протокола от Киото може да бъде оценен въз основа на оценката на изпълнението в секторите извън СТЕ.

Както е показано на Фигура 5, седем държави членки (Австрия, Белгия, Дания, Испания, Италия, Люксембург, Нидерландия) са използвали или ще трябва да използват международни кредити съгласно механизмите по Протокола от Киото. Италия, съгласно нейните последни доклади, ще трябва да закупи допълнителни международни кредити преди края на периода на проверка.

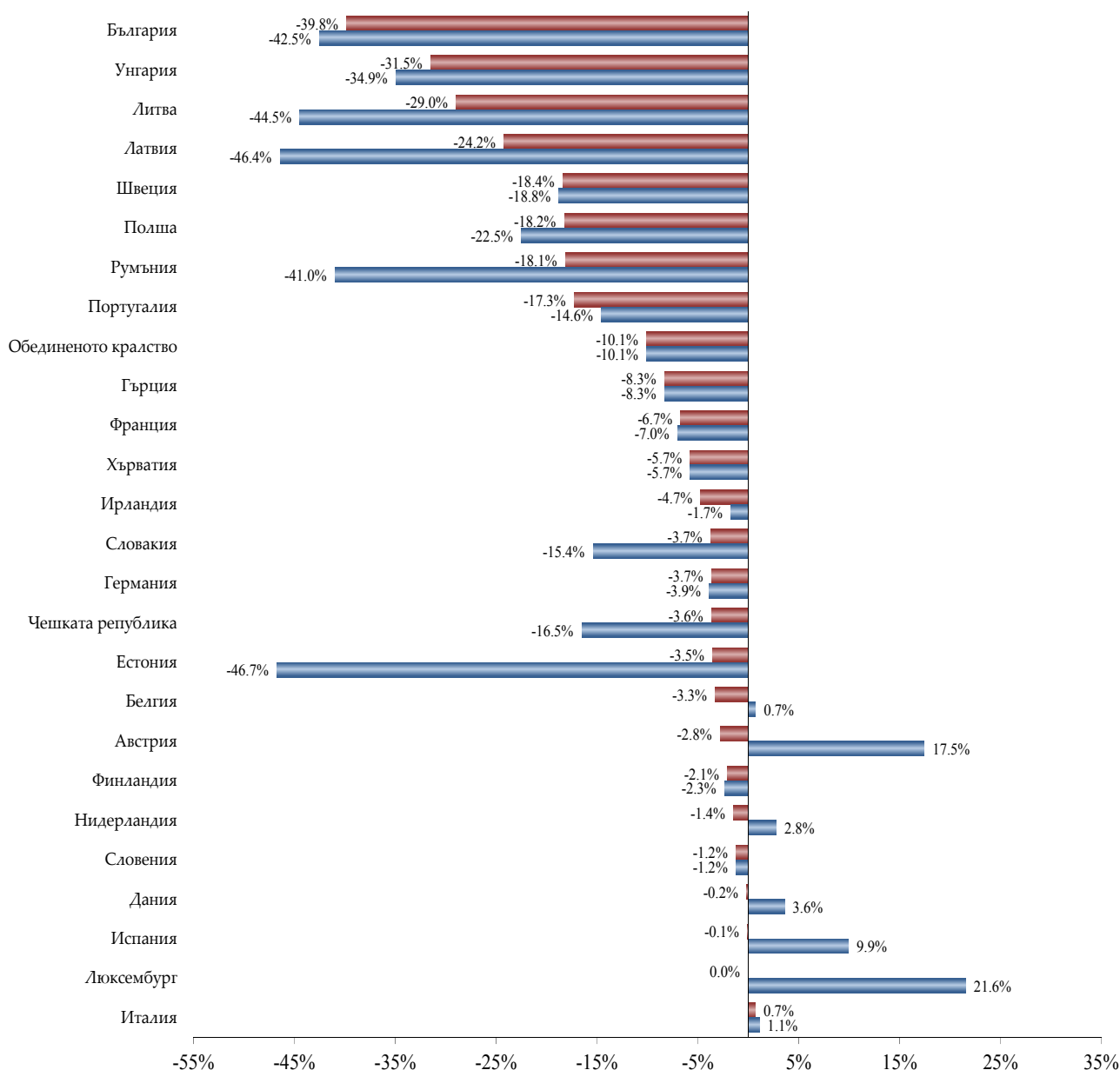
ЕС-11

Единадесет други държави членки¹¹ имат индивидуални цели за първия период на ангажименти по Протокола от Киото. Всички те ще преизпълнят своите цели изцяло чрез национални мерки за намаляване на емисии (т.е. без да се отчита въздействието на ЗПЗГС и използването на

¹¹ Малта и Кипър нямат цел за първия период на ангажименти.

механизмите по Протокола от Киото), а някои от тях в значителна степен ще ги преизпълнят. Много от тях вече продадоха част от своите предписани емисионни единици (ПЕЕ). Румъния, Чешката република и Полша са най-големите продавачи на ПЕЕ съответно с 318, 125 и 120 млн. т CO₂-екв., продадени на други страни.

Фигура 5: Относителни разлики между емисиите на ПГ в секторите извън СТЕ за първия период на ангажименти (ПА1) и съответните цели по Протокола от Киото за периода 2008—2012 г. (включително с отчитане на въздействието на ЗПЗГС), със и без предвиденото използване на механизмите по Протокола от Киото на правителствено равнище.

■ Разлика между емисиите на ПГ (включително ЗПЗГС) и целта за ПА1, с кредити по Киото (и издадени ЕНЕ)

■ Разлика между емисиите на ПГ (включително ЗПЗГС) и целта за ПА1, без кредити по Киото

Източник: Европейската агенция за околната среда, Европейската комисия

4. ТЕНДЕНЦИИ ПРИ ЕМИСИИТЕ НА ПГ В ЕС

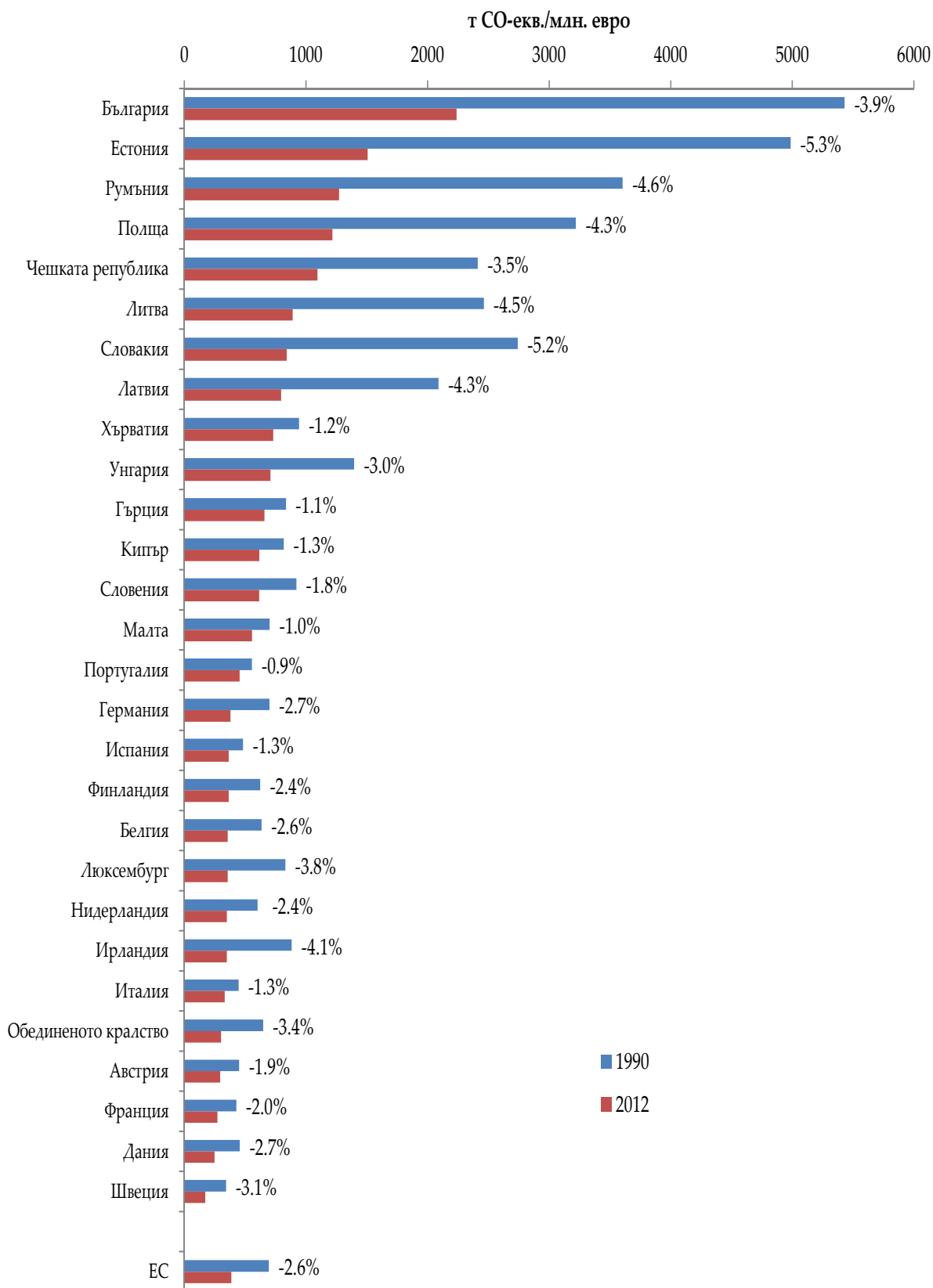
4.1. Емисии на ПГ през 2012 г. в сравнение с 2011 г.

През 2012 г. общите емисии на ЕС продължиха да намаляват, по-специално с 1,3 % в сравнение с 2011 г. Емисиите намаляха най-много в транспортния и промишления сектор (- 3,6 % и в двата сектора). В сектора за производство на електроенергия обаче емисиите се увеличиха с 0,8 %, въпреки че през 2012 г. делът на енергията от възобновяеми източници в общото производство на електроенергия нарасна от 21,5 % на 23,1 %. Това се дължи на увеличеното производство на електроенергия от твърди горива (каменни и лигнитни въглища), което е свързано със сравнително по-ниската цена на въглищата в сравнение с природния газ. Промените на емисиите на годишна база варират от + 3,7 % в Малта до - 8,8 % във Финландия. Емисиите са се увеличили в четири държави членки — Малта, Германия (+ 1,1 %), Ирландия (+ 1,4 %) и Обединеното кралство (+ 3,2 %).

4.2. Сближаване в областта на интензитета на емисиите на ПГ и емисиите на глава от населението

Всички държави членки са отчетли намаляване на интензитета на емисиите на ПГ, като средното годишно намаляване варира от 0,9 % до 5,1 %. Това доведе до сближаване по този показател между държавите членки (фигура 6).

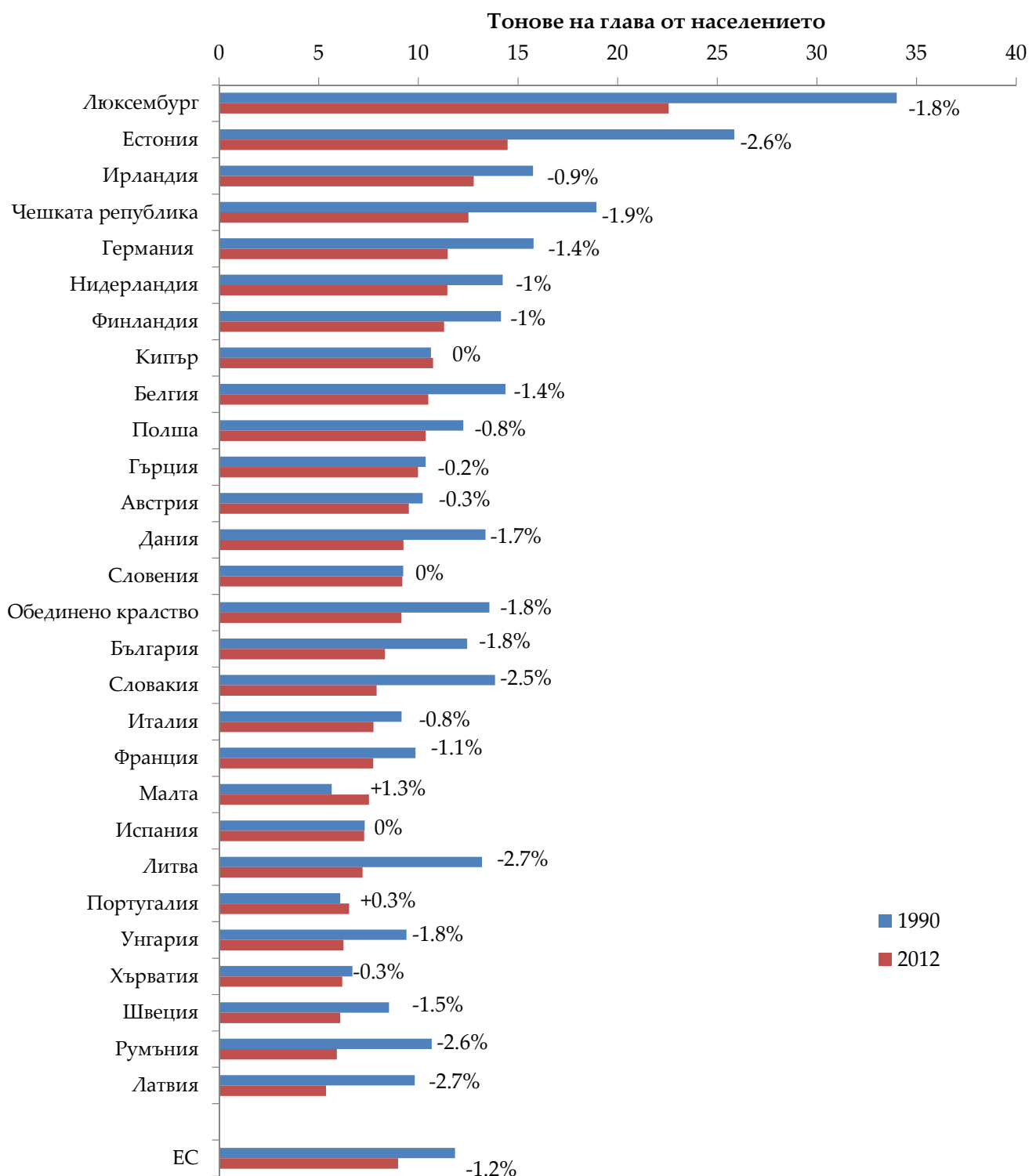
Фигура 6: Интензитет на емисиите на ПГ в ЕС-28, 2012/1990 г. Процентите изразяват средното годишно намаление

Източник: Европейската комисия, Европейската агенция за околната среда

Във всички държави членки с изключение на Кипър, Малта и Португалия емисиите на глава от населението намаляват и се сближават от 1990 г. насам.

Фигура 7: Емисии на ПГ на глава от населението в ЕС, 2012/1990 г. Процентите изразяват средното годишно намаление

Източник: Европейската комисия, Европейската агенция за околната среда

4.3. Последваща оценка на факторите, предизвикали намалението на емисиите на CO₂

Европейската агенция за околната среда извърши анализ на основните фактори, предизвикали намалението на емисиите в периода 2005—2012 г.¹² Този анализ дава количествено изражение на въздействието на отделните фактори, влияещи на емисиите на CO₂, а именно: i) население; ii) БВП на глава от населението; iii) първична енергийна интензивност¹³ и iv) въглеродна интензивност на използването на първична енергия¹⁴. Оценката се основава на декомпозиционен анализ и обхваща емисиите на CO₂ от изгарянето на изкопаеми горива, които представляват около 80 % от общите емисии на ПГ.

Както е обобщено във Фигура 8, емисиите на CO₂ от изкопаеми горива са намалели съответно с 3,3 % и 9,2 % през периодите 2005—2008 г. и 2008—2012 г. Това може да се дължи на три основни фактора:

- (1) „Първичната енергийна интензивност“ на икономиката на ЕС се понижи значително, включително чрез подобрения на енергийната ефективност, и това допринесе за по-голямо намаление на емисиите през въпросните два периода;
- (2) Въглеродната интензивност на използването на първична енергия се понижи поради развитието на отрасъла на възобновяемите енергийни източници (производството на ядрена енергия намалява от 2005 г. насам), което също допринася за намалението на емисиите през двата периода;
- (3) Ефектът на икономическия растеж бе контрастен през разглежданите два периода. БВП нарастваше в периода между 2005 и 2008 г. и така отслаби намаленията на емисиите, които се дължаха на други фактори. От друга страна, БВП се понижи в периода 2008—2012 г. и така усили намаленията на емисиите, дължащи се на фактори, различни от икономическата рецесия.

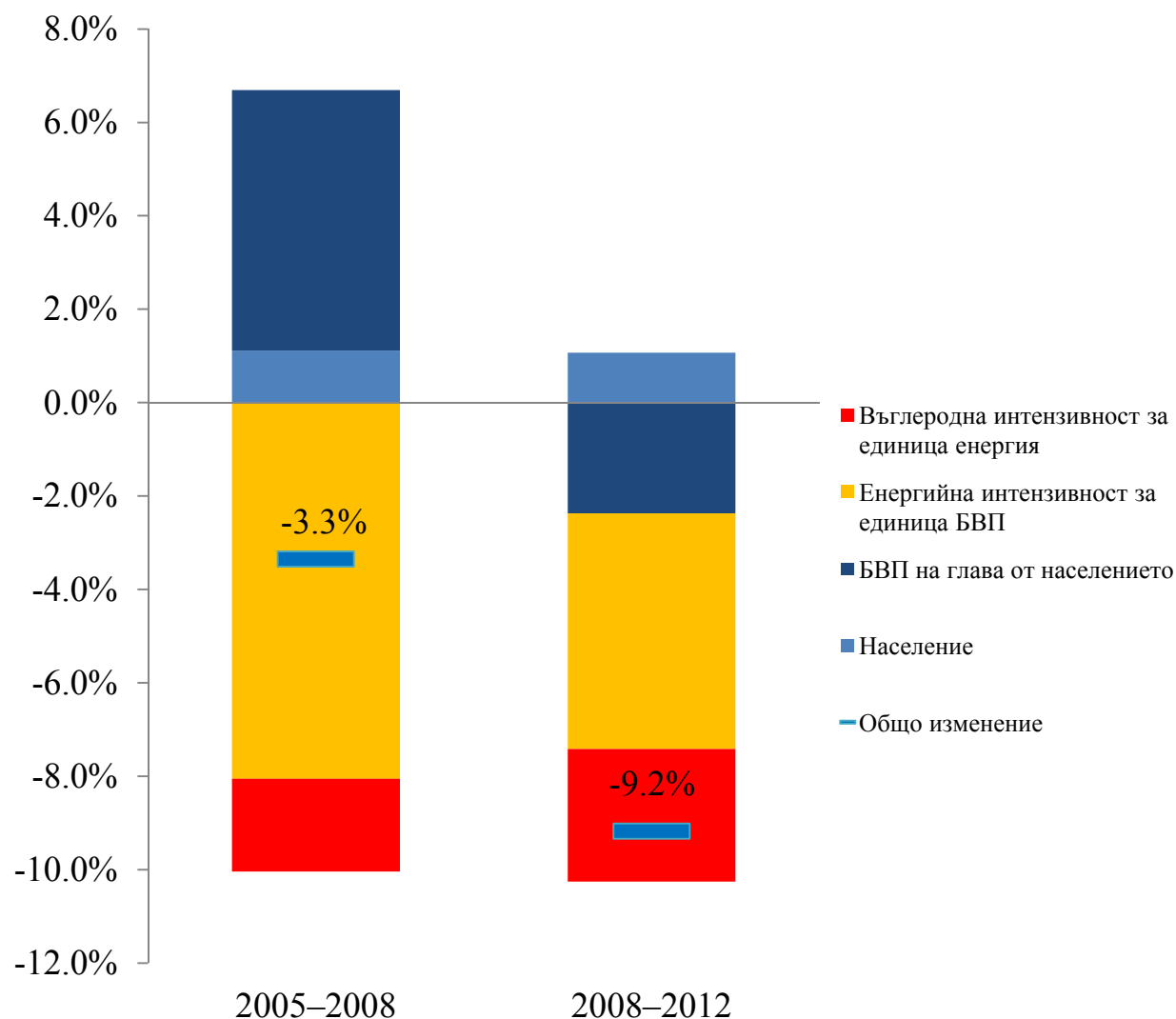
¹² Европейска агенция за околната среда, 2014 г. — *Why did GHG emissions decrease in the EU between 1990 and 2012?* (Защо намалява емисиите на ПГ в ЕС между 1990 и 2012 г.?)

<http://www.eea.europa.eu/publications/why-are-greenhouse-gases-decreasing>

¹³ Потребление на първична енергия спрямо единица БВП.

¹⁴ Количество CO₂, отнесено към първичната енергия от изкопаеми горива.

Фигура 8: Разпределение по агрегати на общото изменение на емисиите на CO₂ от изгаряне на изкопаеми горива в ЕС през периодите 2005—2008 г. и 2008—2012 г.

Източник: Европейската агенция за околната среда

Този анализ, извършен от Европейската агенция за околната среда, и съпоставителният анализ на Европейската комисия, описан в придружаващия Работен документ на службите на Комисията (SWD), показват, че икономическата криза¹⁵ е допринесла за по-малко от половината от намалението, регистрирано през периода 2008—2012 г.

4.4. Въздействие на въздухоплаването върху глобалния климат

Националните емисии на ПГ от въздухоплаването в 28-те държави членки намаляват от 2000 г. насам, като през 2012 г. бяха малко над 16 млн. т CO₂-екв. От друга страна, докладваните на UNFCCC международни емисии (само на CO₂) са се увеличили и през 2012 г. са достигнали почти 135 млн. т CO₂-екв. (при близо 70 млн. т през 1990 г.). Като цяло общите докладвани емисии от въздухоплаването представляват 3,22 % от общите емисии на ЕС, докладвани през 2012 г.

¹⁵ Изразена на in Фигура 8 чрез декомпозиция фактор „БВП на глава от населението“

Емисиите на азотни оксиди (NO_x), аерозоли и техните прекурсори (сажди и сулфати), както и повишената облачност под формата на устойчиви линейни инверсионни следи и индуцирани перести облаци също допринасят за изменението на климата.

През последните години бяха положени усилия за осигуряване на количествени оценки на въздействията върху изменението на климата на фактори, различни от CO₂, въпреки че липсват данни от проведени наблюдения на въздействията им — примерно на инверсионните следи и индуцираните перести облаци. В едно проучване например, съфинансирано по интегрирания проект „QUANTIFY“ към Шестата рамкова програма на ЕС¹⁶, бе направен опит за изчисление на общите ефекти от въздухоплаването. В проучването бе направено заключение, че делът на въздухоплаването в общото антропогенно въздействие през 2005 г. е бил 3,5 % ако не се отчитат индуцираните от въздухоплаването облаци (AIC), или 4,9 % дял с отчитане на AIC.

В научноизследователския проект REACT4C¹⁷, осъществен в периода 2010—2014 г., бе проучен потенциалът на оптимизирани от гледна точка на климата маршрути на полетите за намаляване на въздействието на въздухоплаването върху атмосферата. Резултатите от това научно изследване показват, че още сега може да бъде постигнато намаление на въздействието върху климата с 25 %, само с малки промени в маршрутите на въздушното движение и с увеличение на разходите за икономиката с по-малко от 0,5 % от експлоатационните разходи.

5. СТЕПЕН НА ПРИЛАГАНЕ НА ПОЛИТИКАТА НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА

5.1. Намаляване на емисиите

5.1.1. Подготовка на Рамката в областта на климата и енергетиката за 2030 г.

През януари 2014 г. Европейската комисия определи политическа рамка за насочване на политиките в областта на климата и енергетиката след 2020 г.¹⁸ Тази политическа рамка се допълва от съобщение относно енергийната ефективност от юли 2014 г.¹⁹ В него се определят следните ключови елементи:

- обвързваща цел за намаляване на собствените (вътрешни за ЕС) емисии на парникови газове с 40 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г., която следва да бъде изпълнена чрез годишно намаляване на тавана на емисиите в рамките на СТЕ на ЕС с 2,2 % след 2020 г. и намаляване на емисиите на секторите извън СТЕ, което да се поделва справедливо между държавите членки под формата на задължителни национални цели;
- цел на равнище ЕС за 2030 г.: поне 27 % от консумираната в ЕС енергия да бъде от възобновяеми източници. Този ангажимент ще бъде изпълнен чрез ясни ангажименти, определени от самите държави членки и подпомагани от подсилени механизми и показатели за изпълнение на равнище ЕС;
- цел за 30 % подобрене на енергийната ефективност до 2030 г.;

¹⁶ <http://www.pa.op.dlr.de/quantify/>

¹⁷ Проект „Reducing Emissions from Aviation by Changing Trajectories for the benefit of Climate“ (Намаляване на емисиите от въздухоплаването чрез промяна на траекториите в полза на климата) (2010—2014 г.) по Седмата рамкова програма.

¹⁸ COM(2014) 15.

¹⁹ COM(2014) 520.

- и нова система за управление, основана на национални планове за конкурентноспособна, сигурна и устойчива енергетика.

Европейската комисия, в отговор на настоящата геополитическа обстановка и зависимостта на ЕС от внос, прие също така Съобщение, в което представи нова Европейска стратегия за енергийна сигурност²⁰ като част от рамката в областта на климата и енергетиката за 2030 г. Сред основните точки на стратегията са диверсифицирането на външните енергийни доставки, модернизирането на енергийната инфраструктура, изграждането на вътрешния енергиен пазар на ЕС и икономии на енергия.

На проведения през октомври 2014 г. Европейски съвет бе постигнато съгласие²¹ относно Рамката в областта на климата и енергетиката за периода до 2030 г., на база на Предложението на Комисията.

5.1.2. СТЕ на ЕС

Дейностите по изпълнението доведоха до успешното начало на третата фаза от СТЕ на ЕС (период 2013—2020 г.). От гледна точка на обхвата, освен CO₂ от повечето промишлени инсталации понастоящем СТЕ покрива емисиите на двуазотен оксид (N₂O) от производството на азотна киселина и някои други киселини, както и емисиите на перфлуоровъглероди (PFC) от производството на алуминий.

В третата фаза от СТЕ на ЕС вече не се предвижда индивидуален таван за всяка държава членка, а един общ таван за ЕС, Исландия, Лихтенщайн и Норвегия. Към 2013 г. около 43 % (без това да включва програмата „NER 300“²²) от квотите за емисии са разпределени чрез тръжна продажба и се очаква този процент постепенно да нараства.

От 2009 г. насам на пазара на въглеродни емисии се отчита все по-голям излишък на квоти и международни кредити, което води до спадане на цените на въглеродните емисии. С оглед да се коригира този дисбаланс, Европейската комисия предложи да се отложи (чрез така наречения „back-load“) тръжната продажба на 900 милиона квоти — от ранните години на третата фаза от СТЕ на ЕС за края на периода на търгуване. Отлагането бе прието с изменение на Регламента за тръжната продажба на квоти, направено на 25 февруари 2014 г.

В допълнение към това, на 22 януари 2014 г. Европейската комисия прие законодателно предложение за създаване на резерв за стабилност на пазара в началото на четвъртия период на търгуване в 2021 г. Предложеният резерв ще допълва съществуващите правила. Квотите ще бъдат вкарвани в резерва за стабилност на пазара — т.е. ще се приспадат от бъдещите тръжни количества — в съответствие с „общия брой на квотите в обращение“. Вкарването и изваждането на квоти от резерва ще се осъществява въз основа на автоматичен, изцяло основаващ се на правила процес.

В сектора на въздухоплаването, през есента на 2013 г. Общото събрание на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) постигна съгласие да приеме окончателна програма, която да доведе до глобално споразумение по отношение на емисиите от въздухоплаването. В очакване на евентуалното приемане на международните правила, Съветът и Европейският парламент ограничиха през март 2014 г. обхвата на СТЕ на ЕС за периода

²⁰ COM(2014) 330.

²¹ Вж. Заключениеята на Европейския съвет (<http://www.european-council.europa.eu/council-meetings/conclusions>)

²² Вж. раздел 5.3.1.2

2013—2016 г., така че да включва само полети в рамките на Европейското икономическо пространство.

5.1.3. Други политики и мерки

Европейската комисия прие съобщение²³, в което се определя стратегия за постепенно включване на ПГ от морския транспорт в политиката на ЕС за намаляване на общите емисии на ПГ. Като първа стъпка към изпълнение на тази стратегия Европейската комисия представи предложение за регламент, с който считано от 2018 г. да бъде създадена общоевропейска система за мониторинг, докладване и проверка на емисиите на CO₂ от големите кораби. Понастоящем проекторегламентът се разглежда от Европейския парламент и от Съвета.

Вече са изпълнени целите във връзка с приемането на законодателство за емисиите на CO₂ от леки автомобили²⁴ до 2021 г. и от леки търговски превозни средства²⁵ до 2020 г. Европейската комисия одобри шест екологични иновации, които намаляват емисиите на CO₂.

Бе прието ново законодателство²⁶ относно флуорсъдържащите парникови газове, което ще започне да се прилага от 1 януари 2015 г. Така в периода 2015—2030 г. ще се намалят с две трети емисиите на флуорсъдържащи парникови газове, което предполага общо кумулативно спестяване в размер на 1,5 млрд. т CO₂-екв. до 2030 г. и 5 млрд. т CO₂-екв. до 2050 г. в сравнение със сценария на обичайното развитие.

За да се смекчи въздействието на емисиите от непреките промени в земеползването при производството на биогорива, Европейската комисия предложи редица изменения на директивите за възобновяемата енергия и качеството на горивата („предложение във връзка с непреките промени в земеползването — ILUC“). Предложеният текст понастоящем се обсъжда в рамките на европейските институции.

В съответствие със законодателство, което бе прието през 2013 г.²⁷, държавите членки започнаха да докладват за своите настоящи и бъдещи дейности в областта на ЗПЗГС за намаляване на емисиите и запазване или увеличаване на поглъщанията в този сектор.

Списък на приетите наскоро правни актове е даден в раздел 3 от придружаващия Работен документ на службите на Комисията.

5.2. Адаптиране към изменението на климата

На 16 април 2013 г. Европейската комисия прие Стратегията на ЕС относно адаптирането към изменението на климата, чиято цел е да допринесе за по-голяма устойчивост на Европа спрямо промените в климата. Тя се фокусира върху постигане на три ключови цели със следните основни развития:

- Насърчаване на действие от страна на държавите членки: Европейската комисия насърчава държавите членки да приемат всеобхватни стратегии за адаптиране и

²³ COM(2013) 479.

²⁴ Регламент (ЕО) № 443/2009.

²⁵ Регламент (ЕС) № 510/2011.

²⁶ Регламент (ЕС) № 517/2014.

²⁷ Решение 529/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета

понастоящем разработва индекс за адаптационна готовност. През март 2014 г. Европейската комисия стартира инициативата „Спогодба на кметовете“, с която насърчава градовете да предприемат действия за адаптиране към изменението на климата. Инициативата „Кметовете адаптират“ цели повишаване на подкрепата за местни дейности, осигуряване на платформа за засилено участие и работа в мрежа от страна на градовете и повишаване на обществената осведоменост относно адаптирането и необходимите мерки. Европейската комисия също така подкрепя проекти за адаптиране, по-специално чрез новата подпрограма за действия по климата към програмата LIFE.

- Включване на действията за адаптация в политиките на ЕС: като инструмент за насърчаване на адаптацията се използва целта поне 20 % от бюджета на ЕС да се отделят за цели, свързани с изменението на климата.
- Насърчаване на по-добра информираност при вземането на решения, по-специално чрез платформата CLIMATE-ADAPT, която дава възможност за събиране и разпространение на информация за адаптацията в рамките на ЕС. Освен това Европейската комисия е в процес на изготвяне на стратегия за попълване на пропуските в знанията относно адаптацията, чиято цел е установяване и отстраняване на пропуски в знанията в областта на конкретни сектори.

5.3. Финансови средства за борба с изменението на климата

5.3.1. Приходи от тръжната продажба на квоти

5.3.1.1. Използване на приходите на държавите членки от тръжната продажба на квоти

В съответствие с Регламента за механизма за мониторинг, до 31 юли 2014 г. държавите членки трябваше да докладват за първи път относно размера и използването на приходите, генерирани от тръжната продажба на квоти от СТЕ през 2013 г. (вж. Фигура 9 и приложението, както и по-подробна информация в Работния документ на службите на Комисията). Общите приходи за ЕС са били в размер на 3,6 млрд. евро.

В Директивата относно СТЕ на ЕС се предвижда, че поне 50 % от приходите, получени от търговете на квоти (или тяхната финансова равностойност) следва да се използват от държавите членки за цели, свързани с климата и енергетиката. Всички държави членки докладваха, че са използвали или планират да използват²⁸ 50 % или по-голяма част от тези приходи (или тяхната финансова равностойност) за цели, свързани с климата и енергетиката²⁹ (средно 87 %, което съответства приблизително на 3 млрд. евро), главно за подпомагане на вътрешнодържавни инвестиции в областта на климата и енергетиката.

Докладваните суми представляват само една част от всички средства за климата и енергетика, предвидени в бюджетите на държавите членки.

²⁸ Някои държави членки възнамеряват да използват най-малко 50 % от приходите от тръжната продажба на квоти за цели, свързани с климата. При все това, генерираните приходи през 2013 г. все още не са разпределени и ще бъдат докладвани през следващите години (например Финландия, Латвия и Словакия).

²⁹ Съгласно представените от тях данни, приходите от тръжната продажба на квоти в Австрия, Дания, Ирландия, Нидерландия и Обединеното кралство не се разглеждат отделно в техните национални бюджети и поради това е невъзможно да се насочат пряко за конкретни цели. Докладваните данни са свързани единствено с примери, които обхващат малка част от всички предвидени за климата средства.

Фигура 9: Докладвани приходи от тържната продажба на квоти от СТЕ на ЕС (млн. евро) през 2013 г. и дял на тези приходи или тяхната финансова равностойност, които са били или се планира да бъдат използвани за цели, свързани с климата и енергетиката

* За Италия и Гърция не е докладвано разпределението между вътрешнодържавното и международното използване.

** Не са докладвани данни.

Източник: Европейската комисия

Само някои държави членки представиха информация за разпределението на използваните приходи по видове действия (вж. Работния документ на службите на Комисията). Например Франция, Чешката република и Литва използват всички свои приходи от тържната продажба на квоти в проекти за подобряване на енергийната ефективност на сгради. България, Португалия и Испания използват по-голямата част от своите приходи за развитие на използването на възобновяеми енергийни източници. По-голямата част от приходите на Полша, предвидени за адаптиране към изменението на климата, се използват за подпомагане на енергийната ефективност и на използването на възобновяеми енергийни източници. В Германия всички приходи от тържната продажба на квоти се използват за цели, свързани с климата и енергетиката, като по-голямата част от тези приходи се насочват към специален фонд за климата и енергетиката, който подпомага широка гама от проекти. Финландия насочва своите приходи от тържната продажба на квоти към дейности, свързани с официална помощ за развитие, включително средства за борба с изменението на климата. Обединеното кралство използва около 15 % от приходите от тържна продажба на квоти за осигуряване на финансова помощ на домакинства с ниски доходи във връзка с техните енергийни разходи.

5.3.1.2. Програмата „NER 300“

Финансиращата програма „NER 300“ е механизъм за подпомагане на разработването на иновационни технологии за енергия от възобновяеми източници и на демонстрационни проекти за улавяне и съхранение на въглероден диоксид (CCS). Тя се финансира от тръжната продажба на 300 милиона квоти за емисии от резерва на СТЕ на ЕС за нови участници. По тази програма бяха отправени две покани за предложения за проекти.

Втората покана, стартирала през юли 2014 г., се финансира от продажбата на оставащите квоти и неизползваните средства от първата покана. Бяха подбрани 18 проекта за използване на възобновяеми енергийни източници и 1 проект за CCS, които ще получат общо 1 млрд. евро, което на свой ред ще генерира частни инвестиции на обща стойност от почти 900 млн. евро. Общо по двете покани ще бъдат осигурени 2,1 млрд. евро за 39 проекта (38 в областта на възобновяемите енергийни източници и 1 проект за CCS).

5.3.2. *Включване на действията за адаптация в политиките на ЕС*

5.3.2.1. Многогодишна финансова рамка

Що се отнася до включването на действията за климата в бюджета на ЕС, всички институции се съгласиха, че най-малко 20 % от общите разходи по Многогодишната финансова рамка (2014—2020 г.) ще бъдат свързани с климата. Делът на разходите за климата през 2014 и 2015 г. представлява почти 13 % от бюджета на ЕС за всяка година.

Очаква се значително увеличение, като се започне от бюджета за 2016 г., когато ще бъдат приети оперативните програми на държавите членки съгласно европейските структурни и инвестиционни фондове и изцяло ще бъде въведена новата схема за директни плащания по Общата селскостопанска политика, включително за мерките за повишаване на екологосъобразността.

5.3.2.2. Изследвания и иновации в областта на климата

Изследванията в областта на климата бяха една от основните изследователски теми в Седмата рамкова програма на ЕС (2007—2013 г.) и са централна тема в програмата „Хоризонт 2020“ — новата програма на ЕС за изследвания и иновации в периода 2014—2020 г., чийто бюджет възлиза на 79 млрд. евро. Очаква се поне 35 % от бюджета на програмата „Хоризонт 2020“ да бъдат инвестирани в цели, свързани с климата. Това представлява значително увеличение в сравнение с 900-те млн. евро, които бе изчислено, че са били изразходвани по Седмата рамкова програма.

Например социалното предизвикателство „Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините“ (с бюджет от около 3 млрд. евро) в рамките на „Хоризонт 2020“ подкрепя изследователски и иновационни проекти, насочени към смекчаване на изменението на климата. Тези проекти целят да анализират и смекчат натоварването върху околната среда (океаните, атмосферата и екосистемите), както и да подобрят разбирането на процесите при изменението на климата. В допълнение към това, някои изследователски дейности ще бъдат насочени към оценка на въздействията, слабостите и решения за адаптиране към изменението на климата, разработване на стратегии за намаляване на риска от бедствия и стимулиране на преход към общество и икономика с ниски въглеродни емисии.

Смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него представляват важни фактори за програмиране на изследванията и иновациите и в областта на всички други социални предизвикателства, по-специално в сферата на транспорта, енергетиката, биоикономиката, хранително-вкусовата промишленост, земеделието и също така по стълба „Водещи позиции в промишлеността“.

5.3.2.3. Подпомагане на развиващите се страни

За периода 2010—2012 г. ЕС и държавите членки са били най-големият донор на официална помощ за развитие (ОПР), свързана със смекчаването на изменението на климата и адаптирането към него, с дял от 51 % от ОПР от всички донори, докладвали на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

Като част от ангажимента от страна на развитите страни за финансиране за бързо стартиране в размер общо на 30 млрд. USD, ЕС и държавите членки изпълниха своята част от този ангажимент, като през този период отпуснаха 7,34 млрд. евро за финансиране за бързо стартиране. След края на периода за финансиране за бързо стартиране, ЕС и държавите членки продължиха да осигуряват финансова помощ на развиващите се страни за борба с изменението на климата във връзка с целта на развитите страни да мобилизират съвместно в периода до 2020 г. по 100 млрд. USD годишно от широк набор от източници.

През декември 2012 г., на конференцията в Доха по въпросите на изменението на климата, ЕС и редица държави членки обявиха, че доброволно ще отпуснат на развиващите се страни финансови средства за борба с изменението на климата. Общият размер на тези средства се очаква да надхвърли 5,5 млрд. евро. Първоначална оценка показва, че предоставянето на тази сума се е движело по график през 2013 г.³⁰ Също през 2013 г. държавите членки представиха на Европейската комисия своите първи годишни доклади относно финансовата и технологична помощ, предоставена на развиващите се страни съгласно член 16 от Регламента за механизма за мониторинг, с информация за 2011 и 2012 г.

През 2013 г. държавите членки представиха своите първи годишни доклади относно финансовата и технологична помощ, предоставена на развиващите се страни съгласно член 16 от Регламента за механизма за мониторинг, с информация за 2011 и 2012 г. Общата финансова помощ, предоставена от ЕС и държавите членки на развиващи се страни (в периода 2011—2012 г.) по видове инструменти е посочена в таблиците на Работния документ на службите на Комисията.

6. СИТУАЦИЯ В СТРАНИТЕ КАНДИДАТИ И ПОТЕНЦИАЛНИ КАНДИДАТИ ЗА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ЕС

6.1. Страни, кандидатстващи за присъединяване към ЕС (Албания, Исландия, Турция, бившата югославска република Македония, Черна гора и Сърбия)

Албания не е включена в Приложение I. В съответствие с най-новото национално съобщение от 2009 г., емисиите на Албания са намалели със 70 % между 1990 и 2000 г.

³⁰ Вж. http://ec.europa.eu/clima/policies/finance/documentation_en.htm. Всяка година в срок до 30 септември държавите членки подават до Европейската комисия информация за финансовата и технологична помощ, предоставена на развиващи се страни.

Исландия е включена в Приложение I и е изпълнила своята индивидуална цел за първия период на ангажменти³¹. По отношение на втория период на ангажменти Исландия, ЕС и държавите членки ще поемат съвместен ангажимент за намаляване на емисиите (вж. раздел 2.1).

Емисиите на ПГ на Турция (без въздействието на ЗПЗГС) са се увеличили със 133 % между 1990 г. и 2012 г. и с 3,7 % между 2011 г. и 2012 г. Макар че Турция е включена в Приложение I, тя няма определена цел за първия или втория период на ангажменти по Протокола от Киото.

Бившата югославска република Македония не е включена в Приложение I. Тя подаде своето трето национално съобщение в UNFCCC през март 2014 г. Съгласно този документ, общите емисии на ПГ са намалели с 22 % между 1990 и 2009 г. В Черна гора, която също не е включена в Приложение I към Конвенцията, общите емисии на ПГ (без въздействието на ЗПЗГС) са се увеличили с около 4,9 % в периода от 1990 г. до 2003 г.

Няма налична актуална информация относно инвентаризацията на емисии на ПГ от Сърбия.

6.2. Страни, които са потенциални кандидати за присъединяване към ЕС (Босна и Херцеговина, Косово*)

Босна и Херцеговина подаде своето второ национално съобщение през ноември 2013 г. Между 1991 г. и 2001 г. общите емисии на Босна и Херцеговина са намалели с 48 %.

За Косово няма налични данни.

³¹ Исландия имаше задължение да ограничи увеличението на емисии средно под 10 % през първия период на ангажменти. Реално емисиите са намалели средно с 2 % през този период.

* Това название не засяга позициите по отношение на статута и е съобразено с Резолюция 1244/1999 на Съвета за сигурност на ООН и становището на Международния съд относно обявяването на независимост от страна на Косово.